7/4089 SÜRELİDİR

307

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.019/16-985 ..17.105.../2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 26.04.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-10133 sayılı yazınız.

Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU tarafından Bakanlığıma yöneltilen 7/4089-10012 sayılı yazılı soru önergesi konusundaki ilgi yazınız üzerine Bakanlığım ilgili kuruluşu T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'nca hazırlanan not'un sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Prof. Dr. Nami ÇAĞAN
Orman Bakanı
Devlet Bakanı V.

Eki :
Not sureti (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına

Bilgi : Başbakanlığa

4/5/05

Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut Göksu'nun Devlet Bakanı Sayın Kemal Derviş'e yönettiği soruların cevabı:

"Nisan'a "15 günde 15 yasa" sloganı ile girdiniz. Bu yasalar hangileridir? Bu 15 Yasadan TBMM'den kaçı çıktı. Çıkmayanlar neden çıkmadı?

Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı çerçevesinde aşağıda belirtilen dört alanda 15 yasal düzenleme yapılması öngörülmektedir.

- Mali Sektörün Yeniden Yapılandırılması
- Devlette Şeffaflığın Artırılması ve Kamu Finansmanının Güçlendirilmesi
- Ekonomide Rekabetin ve Etkinliğin Artırılması
- Sosyal Dayanışmanın Güçlendirilmesi

Mali Sektörün Yeniden Yapılandırılması: Kamu bankaları ve TMSF kapsamındaki bankaların yüksek düzeydeki nakit ihtiyaçlarını gidermek üzere günlük olarak piyasalara başvurmaları piyasaları olumsuz olarak etkilemektedir. Program çerçevesinde, güçlü ve istikrarlı bir bankacılık sisteminin piyasalar ve reel kesimdeki istikrar için ön koşul olduğu gerçeğinden hareketle, Bankalar Kanunu'nda değişiklik öngören yasal süreç başlatılmıştır. Bu bağlamda; kamu bankalarına zarar oluşturacak görev verilmemesi, bu bankaların sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve faaliyetlerini yerine getirirken etkinlik ve verimlilik unsurlarının dikkate alınması, yönetimlerinin profesyonel bankacılardan oluşan ortak bir yönetim kuruluna devredilmesi ve verimsiz şubelerinin kapatılarak personel sayısının azaltılmasına ve Emlak Bank ve Ziraat Bankalarının birleştirilmesine karar verilmiştir. Buna ek olarak, TMSF'ndaki bankaların sisteme getirdikleri yükün azaltılması ve yaşanan mali krizden olumsuz biçimde etkilenen özel bankaların mali yapılarının güçlendirilmesi için düzenlemeler yapılmıştır.

Devlette Şeffaflığın Artırılması ve Kamu Finansmanının Güçlendirilmesi: KİT'lerin faaliyetlerinde zarar oluşturacak görevlerin en aza indirilmesi hedeflenmektedir. Borçlanma yasası ile iç ve dış borçlanma ile devletin garanti verme sistemi hakkında yapılan düzenleme ile kamu borç yönetiminin sınırları belirlenmesi ve kamu borç yönetiminin sınırları önceden belli açık ve saydam kurallara bağlanması amaçlanmaktadır. Program çerçevesinde çıkarılan kamulaştırma yasası ile kamulaştırma uygulamasında da mali disiplinin sağlanması hedeflenmektedir. Kamu ihale yasası ile Devlet İhale Kanununun değiştirilmesi ve ihalelerin

daha rekabetçi bir yapıya kavuşturulması amaçlanmaktadır. Bunlara ek olarak, Bütçe ve Bütçe Dışı Fonların kapatılması yolu ile mali disiplin ve şeffaflığın sağlanması hedeflenmektedir.

Ekonomide Rekabetin ve Etkinliğin Artırılması:

Şeker Kanunu: Şeker üretimi, fiyatlandırması ve pazarlamasında piyasadaki istikrarın sağlanmasını amaçlayan düzenlemeler içermektedir. Bu çerçevede 2002-2003 yılından itibaren Devlet tarafından fiyat açıklanmayacak ve Şeker piyasası Şeker Kurulu tarafından düzenlenecektir.

Tütün Kanunu: Tütün mamülleri ve alkollü içkilerin fiyatlandırılması, dağıtımı, satışı ve kontrolü ile ilgili usul ve esaslar Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından düzenlenecektir. 2002 üretim döneminden itibaren devlet nam ve hesabına alım yapılmayacaktır.

Doğalgaz Kanunu: Bu kanun ile doğalgazın kaliteli, sürekli, ucuz, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde ve çevreye zarar vermeyecek şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için düzenlemeler yapılması amaçlanmaktadır.

Türk Telekom'un Özelleştirilmesi: Türk Telekom'un özelleştirilmesini hızlandırmak amacı ile yasal düzenlemeler yapılmaktadır. Bu amaçla, Altın Hisse dışındaki hisselerin stratejik ortağa blok satış, halka arz ve çalışanlara satış yollarıyla özelleştirilmesine, Sabit telefon hizmetlerinde kamu tekelinin özelleştirme sonrası kaldırılmasına, Lisans verme yetkisinin Telekominikasyon Kurumuna verilmesine, sektörün yönetiminde etkinliği artıracak ve bu ilkeler doğrultusunda özelleştirmeyi hızla gerçekleştirecek icraatın başlamasına ve Yabancıya blok satış oranının %50'nin altında olmasına imkan tanıyan yasal süreç başlatılmıştır.

Sivil Havacılık Kanunu: Hava yollarının iç hat uçuş fiyatlarının serbestçe belirlenmesine imkan sağlanacaktır.

Sosyal Dayanışmayı Güçlendiren Düzenlemeler: Bu amaçla İş Güvencesi Yasası ve Ekonomik ve Sosyal Konsey Yasası'nın çıkarılması öngörülmüştür.

Sözkonusu yasalardan yedi tanesi yasalaşmış iken, kalan sekiz tanesi hala TBMM'indedir.

Ülkemizin iç ve dış borç stoku ne kadardır? Yıl sonu itibarı ile ne kadar olacaktır? Bu borçlar için ödenen günlük, aylık ve yıllık faiz kaç TL'dir?

Aşağıdaki tabloda gösterilen Hazine'nin piyasaya olan yükümlülüğünü gösteren Nakit Satılan DİBS'lerinde 2001 yılında önemli ölçüde bir artış gerçekleşmediği görülmektedir. Diğer taraftan, Nakit Dışı Satılan DİBS'lerde ise, 2001 yılının ilk üç ayında, TMSF'na devredilen bankaların mali yapılarını güçlendirmek, kamu bankalarının görev zararlarını karşılamak için verilen kağıtlar ve kapatılan KOF'a verilen DİBS'ler nedeniyle yüksek oranlı bir artış gerçekleşmiştir. Burada gözden kaçırılmaması gereken nokta, nakit dışı DİBS'lerdeki artışın kamunun piyasaya olan yükümlülüğünden değil, kamunun muhtemel yükümlülüklerinin (contingent liabilities) gerçekleşmesinden kaynaklanmasıdır.

İç Borç Stoku (*) (Trilyon TL)

	2000	2001 (Ocak)	2001 (Şubat)	2001 (Mart)
	MİKTAR	MİKTAR	MİKTAR	MİKTAR
GENEL TOPLAM	36,421	44,428	45,427.5	50,851.2
NAKDEN SATILAN	29,423	30,198	29,949.8	30,857.4
TAHVİL	27,373	26,771	23,912.0	23,403.5
BONO	2,049	3,427	6,037.8	7,453.9
NAKİT DIŞI SATILAN	6,998	14,231	15,477.6	19,993.7
NOT: Kur farkları ve Kısa Vadeli Avans hariç				

(*) Geçici

Kaynak: Hazine

Dış Borç Stoku (Milyon USD)

	DIŞ BORÇ STOKU	KISA VADELİ DIŞ BORÇLAR	ORTA-UZUN VADELİ DIŞ BORÇLAR
1996	79,571	17,345	62,226
1997	84,797	18,047	66,750
1998	96,897	21,217	75,680
1999	103,025	23,472	79,553
2000Q1	104,684	24,741	79,943
2000Q2	107,643	25,017	82,626
2000Q3	108,381	26,590	81,791
2000Q4	114,324	28,912	85,412

Kaynak: Hazine